

**ANALIZA PROVJERE ZNANJA STRUČNOG OSOBLJA
UPOSLENOG NA STP U 2018. GODINI NA PODRUČJU FBIH**

**AN ANALYSIS OF THE KNOWLEDGE OF THE EXPERT STAFF
EMPLOYED AT STP IN 2018 IN THE FIELD OF FBIH**

Ibrahim Mustafić, dipl. ing.
IPI – Institut za privredni inženjering,
Zenica, Bosna i Hercegovina

dr.sc. Fuad Klisura, dipl. ing.
IPI – Institut za privredni inženjering,
Zenica, Bosna i Hercegovina

REZIME

U ovom radu su prikazani rezultati provjere znanja stručnog osoblja uposlenog na stanicama tehničkih pregleda u periodu 01.01.-31.12.2018. godine na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo je bila šesta opšta provjera stručnosti stručnog osoblja zaposlenog na stanicama tehničkih pregleda u FBiH. U okviru ovih ispita bio je i mali broj kandidata koji su prvi put polagali za licencu. Rezultati provjere znanja stručnog osoblja obavljani su u 5 grada u 18 termina, a prisustovalo je ukupno 515 kandidata. Svi kandidati su uspješno zadovoljili na ispitu, a njih 60 je to uradilo iz drugog pokušaja.

Ključne riječi: STP, kontrolori tehničke ispravnosti, voditelji stanice, licencni ispiti

ABSTRACT

This paper presents the results of assessment of expert staff employed in the technical inspection stations in the period 1 January to 31 December 2018 in the Federation of Bosnia and Herzegovina. This was the fifth general proficiency check professional staff working on technical inspection stations in FBiH. As part of the exam was a small number of candidates who were first laid for a license. Results of assessment of professional staff were conducted in 5 cities in 18 terms, and attended by a total of 515 candidates. All the candidates have successfully met the examination but 60 of them did it for a second attempt.

Key words: STP, controller roadworthiness, head of technical inspection station, licensing exams

1. UVOD

Edukacija i provjera znanja stručnog osoblja uposlenog na stanicama tehničkih pregleda vozila je kontinuirana i održava se svake godine, počevši od 2007. godine, a definisana je u Pravilniku o programu i načinu stručnog usavršavanja, provjeri stručnosti i polaganju stručnih ispita za voditelje stanica tehničkog pregleda i kontrolore tehničke ispravnosti vozila i

provjeri stručnosti zaposlenih koji rade na stručnim poslovima tehničkih pregleda vozila (Službene novine FBiH, br. 51/06) [1].

U ovom Pravilniku su tačno navedene ispitne teme koje moraju odslušati kontrolori i voditelji, te način ispitivanja, kao i nivo znanja koji moraju pokazati na provjeri znanja. Ovaj, kao i ostale mnogobrojne pravilnike vezane za poslove koji se obavljaju na stanicama tehničkih pregleda mogu se naći na našoj službenoj web stranici www.ipi.ba.

Na provjeri stručnosti zadovoljio je onaj kandidat koji je tačnim odgovorima na pitanja u testu (teoretskom dijelu ispita) postigao najmanje 80% bodova, a na praktičnom dijelu ispita Komisija ocjenjuje da li kandidat pravilno koristi opremu na stanicama tehničkog pregleda i da li primjenjuje propise koji propisuju način vršenja kontrole tehničke ispravnosti vozila.

Nakon usješno položenog kompletnog ispita (teoretskog i praktičnog) kandidatu se izdaje pečate i licenca sa rokom važenja od dvije godine. To znači da svaki kandidat ponovo polaže ispit za relicenciranje po isteku ovog roka od dvije godine.

Provjera stručnosti koja se provede na prostoru Federacije BiH u 2017. godini obavljena je prema zvanično objavljenoj i stručnom osoblju na stanicama tehničkih pregleda vozila dostavljenoj stručnoj literaturi.

U ovom radu će se ukratko sumirati rezultati ispita za licencu i relicenciranje obavljenih u 2018. godini. U okviru ovih ispita bio je i određen broj kandidata koji su prvi put polagali za licencu.

Provjera stručnosti provedena na prostoru cijele Federacije BiH u toku 2018. godine obuhvatila je ukupno 515 kandidata (voditelji – 152 (prvi put za licencu; produžilo licencu), kontrolori – 363 (prvi put za licencu; produžilo licencu)).

Provjera stručnosti provedena na prostoru cijele Federacije BiH u toku ove godine obuhvatila je ukupno 515 kandidata (voditelji – 152, kontrolori – 363).

Ovo je bilo peto produženje licence kandidata, a njome su obuhvaćeni svi kandidati kojima su licence istekle u periodu 01.01.-31.12.2018. godine.

Obavezna provjera stručnosti za licencu obavljena je na sljedećim lokacijama i to:

- Sarajevo 10.03.2018. godine; - u organizaciji SI MERVIK
- Sarajevo 28.04.2018. godine; - u organizaciji SI MERVIK
- Zenica 22.-23.06.2018. godine; - u organizaciji SI IPI
- Mostar 26.-27.06.2018. godine; - u organizaciji SI CENTAR MOTOR
- Sarajevo 29.-30.06.2018. godine; - u organizaciji SI CENTAR MOTOR
- Sarajevo 30.06.2018. godine; - u organizaciji SI MERVIK
- Mostar 06.09.2018. godine; - u organizaciji SI CENTAR MOTOR
- Sarajevo 07.09.2018. godine; - u organizaciji SI CENTAR MOTOR
- Zenica 15.09.2018. godine; - u organizaciji SI IPI
- Bihać 28-29.09.2018. godine; - u organizaciji SI IPI
- Tuzla 03.-04.10.2018. godine; - u organizaciji SI MERVIK
- Mostar 12.10.2018. godine; - u organizaciji SI CENTAR MOTOR
- Mostar 21.12.2018. godine; - u organizaciji SI CENTAR MOTOR

U navedenim terminima ispitu provjere stručnosti pristupili su i kandidati koji su prvi put polagali za licencu, osim kandidata kojima je licenca istekla u tom periodu.

Obavezni ispiti za licenciranje/relicenciranje održani su pred komisijom imenovanom od strane Federalnog Ministra za promet i komunikacije.

2. REZULTATI PROVEDENE PROVJERE STRUČNOSTI U FEDERACIJI BIH U 2018. GODINI

2.1. Rezultati provedene provjere stručnosti – mart – april 2018. godine

U ova dva termina koji su održani u periodu mart-april polagalo je 107 kandidata, jer je većini stručnog osoblja uposlenog na stanicama tehničkih pregleda u Federaciji BiH isticao rok važnosti licence u mjesecima juni, juli, septembar i decembar 2018. godine.

U tabeli 1. data je prolaznost stručnog osoblja na provedenim ispitima održanim u ova dva termina.

Tabela 1. Prolaznost kontrolora i voditelja na ispitu provjere znanja – mart – april 2018. godine

Mjesto	Izašli na ispit	KONTROLORI						Izašli na ispit	VODITELJI					
		Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava			Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava	
		DA	NE	DA	NE	DA	%		DA	NE	DA	NE	DA	%
Sarajevo 05.03.	45 ^a	39	6	27	8	32	71,11	19 ^b	17	2	15	-	15	88,24
Sarajevo 22.04.	31 ^c	19	5	18	8	21	67,74	12 ^b	12	-	12	-	12	100
UKUPNO FBiH	76	58	11	45	16	53	69,74	31	29	2	27	-	27	93,10

^a Ispitu pristupilo 11 kandidata koji su polagali drugi put, neki samo teoriju, a neki cijeli ispit

^b Ispitu pristupila 2 kandidata koji su polagali drugi put cijeli ispit

^c Ispitu pristupilo 13 kandidata koji su polagali drugi put, neki samo teoriju, neki samo praksu, a neki cijeli ispit

2.2. Rezultati provedene provjere stručnosti – juni 2018. godine

U ovih sedam termina koji su održani u toku juna 2018. godine polagalo je 220 kandidata, a što zajedno sa kandidatima koji su polagali u periodu mart-april predstavlja približno polovinu stručnog osoblja uposlenog na stanicama tehničkih pregleda u Federaciji BiH.

Kandidati koji nisu zadovoljili na ispitima provjere stručnosti održanim u prethodnim terminima pristupili su ispitu provjere znanja koji su održani u septembru 2018. godine. Polagali su onaj dio ispita koji nisu zadovoljili na prethodnoj provjeri (teoretski i/ili praktični dio).

Rezultati će biti prikazani tabelarno po mjestima, bez navođenja imena kontrolora i voditelja.

Tabela 2. prikazuje rezultate prolaznosti kontrolora tehničke ispravnosti vozila i voditelja stanice tehničkog pregleda vozila u Federaciji BiH, koji su izašli na provjeru znanja u junu 2018. godine.

Tabela 2. Prolaznost kontrolora i voditelja na ispitu provjere znanja – juni 2018. godine

Mjesto	Izašli na ispit	KONTROLORI						Izašli na ispit	VODITELJI					
		Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava			Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava	
		DA	NE	DA	NE	DA	%		DA	NE	DA	NE	DA	%
Zenica 22.-23.06.	60 ^a	56	4	59	1	55	91,67	32	32	-	32	-	32	100
Mostar 26.-27.06.	53 ^b	44	6	50	2	45	84,91	13	13	-	13	-	13	100
Sarajevo 29.-30.06.	39 ^c	33	5	36	3	31	79,49	12	12	-	12	-	12	100
Sarajevo 30.06.	9	9	-	9	-	9	100	2	2	-	2	-	2	100
UKUPNO FBiH	161	142	15	154	6	140	87,50	59	59	-	59	-	59	100

^a Ispitu pristupio 1 kandidat koji je polagao drugi put samo praksu

^b Ispitu pristupila 4 kandidata koji su polagali drugi put, neki samo teoriju, a neki samo praksu

^c Ispitu pristupila 2 kandidata koja su polagao drugi put, jedan samo praksu a drugi cijeli ispit

2.3. Rezultati provedene provjere stručnosti – septembar 2018. godine

U ovih pet termina tokom septembra polagalo je 144 kandidata. Od toga je većina kandidata polagala ispit za produženje licence, a manji dio kandidata je polagao prvi put za licencu.

U tabeli 3. data je prolaznost stručnog osoblja na provedenim ispitima održanim u ovih pet termina.

Tabela 3. Prolaznost kontrolora i voditelja na ispitu provjere znanja – septembar 2018. godine

Mjesto	Izašli na ispit	KONTROLORI						Izašli na ispit	VODITELJI					
		Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava			Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava	
		DA	NE	DA	NE	DA	%		DA	NE	DA	NE	DA	%
Mostar, 06.09.	17 ^a	14	2	11	-	15	88,24	9	9	-	9	-	-	100
Sarajevo, 07.09.	22 ^a	19	-	18	-	22	100	5	5	-	5	-	5	100
Zenica, 15.09.	36 ^b	30	5	34	-	31	86,11	11	11	-	11	-	11	100
Bihać, 28-29.09.	32 ^c	28	3	31	-	28	90,32	13	13	-	13	-	13	100
UKUPNO FBiH	106	91	10	94	-	96	88,07	38	38	-	38	-	38	100

^a Ispitu pristupilo 7 kandidata koji su polagali drugi put, neki samo teoriju, a neki samo praksu

^b Ispitu pristupila 3 kandidata koji su polagali drugi put, neki samo teoriju, a neki samo praksu

^c Ispitu pristupio 1 kandidat koji je polagao drugi put, samo teoriju

2.4. Rezultati provedene provjere stručnosti – oktobar-decembar 2018. godine

U ova 4 termina koji su održani u periodu oktobar-decembar polagalo je 112 kandidata. Od toga je većina kandidata polagala ispit za produženje licence, a veoma mali broj kandidata je polagao prvi put za licencu.

U tabeli 4. data je prolaznost stručnog osoblja na provedenim ispitima održanim u ova dva termina.

Tabela 4. Prolaznost kontrolora i voditelja na ispitu provjere znanja – oktobar-decembar 2018. godine

Mjesto	Izašli na ispit	KONTROLORI						Izašli na ispit	VODITELJI					
		Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava			Teorija zadovoljava		Praksa zadovoljava		Ukupno zadovoljava	
		DA	NE	DA	NE	DA	%		DA	NE	DA	NE	DA	%
Tuzla, 03-04.10.	50 ^a	47	3	49	-	47	94	17	17	-	17	-	17	100
Mostar, 12.10.	10 ^b	9	-	4	1	9	90	5	5	-	5	-	5	100
Mostar, 21.12.	24 ^c	22	2	23	1	21	87,5	6	5	1	5	-	5	83,33
UKUPNO FBiH	84	78	5	76	2	96	90,5	28	27	1	27	-	27	94,44

^a Ispitu pristupilo 1 kandidat koji je polagali drugi put, samo teoriju

^b Ispitu pristupilo 6 kandidata koji su polagali drugi put, neki samo teoriju, a neki samo praksu

^c Ispitu pristupilo 6 kandidat koji su polagali drugi put, neki samo teoriju, a neki samo praksu

Rezultati provedenih ispita pokazuju dobru prolaznost na održanim ispitima.

Pitanja u kojima je bilo najviše pogrešnih odgovora na oba dijela ispita (teoretski i praktični dio) bila su vezana za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem, kao što je npr. stanje otvorenosti/zatvorenosti pojedinih ventila u određenim taktovima, koji su osnovni elementi nekog sistema na vozilu, kao i slabije poznavanje pravnih propisa kada su u pitanju određena ograničenja iz Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju da imaju vozila i o osnovnim uslovima koje moraju da ispunjavaju uređaji i oprema u saobraćaju na putevima (Službeni glasnik BiH, broj 23/07, 54/07 i 101/12).

Osim toga, često se prave greške zbog brzopletosti i nepažljivog čitanja samog pitanja, pa se odgovori pogrešno a odgovor je poznat, ili se griješi kod ponuđenih odgovora da je neka vrijednost, npr. 50% ili preko 50%.

Ovo treba biti dobar podsjetnik kompletnom stručnom osoblju uposlenom na stanicama tehničkih pregleda vozila da je potrebno konstantno ponavljati prethodno naučenu materiju.

3. ZAKLJUČAK

Provjera stručnosti provedena na prostoru Federacije BiH u periodu 01.01.-31.12.2018. godine, obavljena je prema zvanično objavljenoj i stručnom osoblju na stanicama tehničkih pregleda vozila dostavljenoj stručnoj literaturi. Ova provjera znanja je pokazala dobre rezultate.

Oblast tehničkih pregleda je i dalje veoma dinamična oblast. Naime, u ovom periodu 11 stanica tehničkih pregleda je prešlo u vlasništvo drugih pravnih lica sa kompletnim stručnim osobljem na stanicama, a otvorene su 3 nove STP (po jedna u Odžaku, Sarajevu i Travniku).

Još jednom je potrebno naglasiti da su voditelji stanica tehničkih pregleda vozila dužni provoditi internu edukaciju kontrolora tehničke ispravnosti vozila, shodno članu 15. Pravilnika o tehničkim pregledima vozila (Službeni glasnik BiH, br. 13/07, 72/07, 74/08, 3/09, 76/09 i 29/11). Razlog više su upravo dati pogrešni odgovori na ispitna pitanja, koja su navedena u poglavlju 2.

4. REFERENCE

- [1] Pravilnik o programu i načinu stručnog usavršavanja, provjeri stručnosti i polaganju stručnih ispita za voditelje stanica tehničkog pregleda i kontrolore tehničke ispravnosti vozila i provjeri stručnosti zaposlenih koji rade na stručnim poslovima tehničkih pregleda vozila (Službene novine FBiH, br. 51/06)
- [2] Pravilnik o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređjima i opremi koju moraju da imaju vozila i o osnovnim uslovima koje moraju da ispunjavaju uređaji i oprema u saobraćaju na putevima (Službeni glasnik BiH, broj 23/07, 54/07 i 101/12)

